

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก¹

บงกช เสมาทอง²

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบกที่ควบคุมและจัดระเบียบการใช้รถใช้ถนน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ ตามสภาพการณ์และสังคมที่เจริญก้าวหน้าขึ้น เนื่องด้วยการคมนาคมและการขนส่งทางบกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น มีจำนวนยานพาหนะมากขึ้นตามลำดับ ความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุก็มากขึ้นตามไปด้วย จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบกเข้ามากำกับดูแลเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสาธารณะ รวมถึงมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมในแต่ละยุคสมัย

อุบัติเหตุบนท้องถนนส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการจราจรทางบก อันเป็นความประมาทอย่างหนึ่งของผู้ขับขี่ปราศจากความระมัดระวังซึ่งในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้ขับขี่อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบก ซึ่งปัจจุบันได้แก่พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งชี้ได้ว่าขับรถโดยประมาท ซึ่งการขับรถโดยประมาทเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุในอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย กรณีขับรถโดยประมาทหรือนำพาอันตราย อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินเพียงอย่างเดียว แต่ยังไม่ได้ทำให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือถึงแก่ชีวิต เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4) ซึ่งมีบทกำหนดโทษตามมาตรา 157 ที่ปัจจุบันเป็นความผิดทางพินัย มิใช่ความผิดทางอาญาแล้ว ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565

นอกจากการขับรถโดยประมาทดังกล่าวข้างต้นแล้ว การขับรถในขณะเมาสุราตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (2) ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการขับรถโดยประมาทตามมาตรา 43 (4) เนื่องจากการเมาสุราทำให้สูญเสียสมรรถภาพการประมวลผลข้อมูลทางสายตา และการได้ยินที่จำเป็น เกิดความบกพร่องที่สำคัญในการควบคุมรถ และไม่สามารถใส่ใจการขับขี่ให้อยู่ในความปลอดภัยได้ ซึ่งปัจจุบันนับว่า เป็นสาเหตุสำคัญและมีสถิติการกระทำความผิดจำนวนมากเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากจำนวนคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ของศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร ตามตารางจำแนกฐานความผิดดังนี้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จรัส เล็งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และรองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุทัยธานี

จำนวนคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ของศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร
ประจำปี พ.ศ. 2563 - 2567 และ ปี พ.ศ. 2568 (มกราคม)

ฐานความผิด	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564	ปี พ.ศ. 2565	ปี พ.ศ. 2566	ปี พ.ศ. 2567	ปี พ.ศ. 2568 (มกราคม)
พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522						
ขับรถขณะเมาสุรา	59,732	45,340	76,653	77,492	98,893	11,715
ขับรถขณะเสพ ยาเสพติด	26,133	32,378	38,795	28,833	32,506	2,941
ขับรถโดยไม่มี ใบอนุญาต	6,222	4,438	8,856	9,184	9,872	716
ขับรถประมาท	3,733	3,027	7,118	7,318	3,586	211
จราจรทางบกอื่น ๆ	28,622	25,722	6,467	4,969	2,652	149
รวม	124,442	110,905	137,889	127,796	147,509	15,732

ที่มา: สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อมูลจำนวนคดีข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสถิติการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนน ไม่ได้มีแนวโน้มว่าจะลดลง แต่กลับมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นขับรถโดยประมาทหรือขับรถในขณะเมาสุรา มีบทกำหนดโทษทั้งกรณีที่ไม่ได้เกิดอันตรายแก่กายหรือชีวิตของบุคคลอื่น และกรณีที่เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสและถึงแก่ความตาย ซึ่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว และบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ล่าสุดจึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2565 มีสาระสำคัญในเรื่องปรับปรุงบทกำหนดโทษโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับรถโดยประมาทและขับรถในขณะเมาสุราให้หนักขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการใช้รถใช้ถนนและป้องกันการกระทำความผิดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี แม้จะมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 จนกระทั่งการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 เพื่อปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายให้การป้องกันการกระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทกำหนดโทษที่หนักขึ้นก็ตาม แต่บทบัญญัติที่ปรับปรุงดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับหลักการที่เกี่ยวข้องในเรื่องเหตุการณ์ และการบัญญัติที่ทำ

ให้เกิดการตีความเพื่อบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริง ทั้งยังไม่อาจมีผลให้การกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ลดน้อยลงไปได้ แต่กลับมีสถิติการกระทำความผิดเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นจากจำนวน คดีในช่วงปี พ.ศ. 2566 เป็นต้นมา

หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในบางเรื่องตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมา จากพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 ยังไม่มีความชัดเจนและไม่ครอบคลุมปัญหาบางอย่าง ทำให้เกิดการตีความที่อาจไม่ตรงกันของผู้บังคับใช้กฎหมาย และยังไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายพื้นฐาน โดยที่ไม่สามารถป้องกันความเสียหายหรือลดสถิติการกระทำความผิดได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ในขณะเดียวกัน ก็มิได้ทำให้เกิดความเป็นธรรมหรือสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างปลอดภัย ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 โดยมีประเด็นปัญหาดังนี้

ปัญหาประการแรก การเพิ่มโทษสำหรับความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส ในกรณีขับรถโดยใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ทวิ/1 กล่าวคือ กรณีผู้กระทำความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 หรือมาตรา 300 นั้น มีใบอนุญาตขับขี แต่ใบอนุญาตสิ้นอายุ จะเป็นปัญหาในการปรับบทเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้ขับขี่นั้นอีกกึ่งหนึ่งตามมาตรา 160 ทวิ/1 เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ระบุกรณีผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยใบอนุญาตสิ้นอายุไว้ และการขับรถโดยไม่ได้ รับใบอนุญาตขับขีกับการขับรถโดยใบอนุญาตสิ้นอายุเป็นความผิดที่แตกต่างหากจากกันตามพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 64 และมาตรา 65 ทั้งนี้ การเพิ่มโทษกรณี “ผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ขับขี” ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ขับขี่รถบนท้องถนนควรต้องได้รับการทดสอบสมรรถภาพ และอบรมการขับขีให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัย จึงทำให้เกิดปัญหาที่ไม่อาจเพิ่มโทษผู้ขับขี่ที่มีใบอนุญาต ขับขีแต่ใบอนุญาตสิ้นอายุในกรณีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ทวิ/1

ปัญหาประการที่สอง วันเริ่มนับระยะเวลาในการกระทำผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราต่อจากการ กระทำผิดครั้งก่อน ก่อนที่จะถึงการกระทำผิดครั้งปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี/1 กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราต้องระวางโทษตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง คือ ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่ง พักใช้ใบอนุญาตขับขีมีกำหนดไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี แต่ถ้าได้กระทำความผิดซ้ำ อีกภายใน 2 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ผู้นั้นต้องระวางโทษตามมาตรา 160 ตรี/1 คือ ระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 100,000 บาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขีมีกำหนด ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี จะเห็นได้ว่า อัตราโทษตามมาตรา 160 ตรี/1 ที่มีการกระทำผิด ซ้ำจะหนักกว่าอัตราโทษตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง อันเป็นการป้องปรามและป้องกันไม่ให้มีการกระทำ ความผิดซ้ำอีกเพื่อความปลอดภัยในการจราจรทางบก แต่ถ้าผู้นั้นกระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุรา

เข้ามาแล้วหลายครั้ง กรณีที่ต้องถูกลงโทษตามมาตรา 160 ตรี/1 จะต้องนับระยะเวลากระทำความผิดซ้ำภายใน 2 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งใด กล่าวคือ ครั้งที่ 1 หรือครั้งล่าสุดก่อนมากระทำความผิดซ้ำในครั้งปัจจุบัน เช่น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราเป็นครั้งที่ 3 ภายในเวลา 2 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งที่ 2 แต่เป็นเวลากิน 2 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งที่ 1 จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่ชัดเจนและการตีความคำว่า “ครั้งแรก” ซึ่งหากผู้บังคับใช้กฎหมายตีความว่าหมายถึงครั้งที่ 1 แล้วจะทำให้ผู้ขับรถในขณะเมาสุราตั้งแต่ครั้งที่ 3 เป็นต้นไปตามข้อเท็จจริงข้างต้นไม่อาจถูกลงโทษตามมาตรา 160 ตรี/1 ที่มีอัตราโทษหนักกว่าการขับรถขณะเมาสุราครั้งที่ 1 ได้ และไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ปัญหาประการที่สาม การกำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษให้หนักขึ้นในความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราตามมาตรา 160 ตรี/2 ที่กำหนดให้กรณีขับรถในขณะเมาสุราโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ จะต้องระวางโทษสูงกว่าความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง อีกหนึ่งในสาม เนื่องจากการระวางโทษให้สูงขึ้นกว่าเดิมเป็นมาตรการที่ทำให้ตระหนักถึงโทษที่จะได้รับหนักกว่าเดิมและอาจป้องกันการกระทำความผิดได้ อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์การลงโทษให้หนักขึ้นหรือเหตุการณ์เป็นเรื่องของการกำหนดโทษตามความรุนแรงของการกระทำความผิด ซึ่งสภาพความผิดของการขับรถในขณะเมาสุราอยู่ที่ความบกพร่องของสติสัมปชัญญะเพราะมีเมาสุรา ไม่ว่าผู้ใดก็ตามหากขับรถในขณะเมาสุราแล้วย่อมทำให้การควบคุมการเคลื่อนไหวและควบคุมรถไม่ปกติเป็นอันตราย ต่อผู้ใช้รถใช้ถนนเช่นเดียวกัน ดังนั้น การไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ไม่ได้มีความรุนแรงของการกระทำความผิดที่แตกต่างจากการได้รับใบอนุญาตขับขี่อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และการบัญญัติหลักเกณฑ์ที่ทำให้รับโทษหนักขึ้นดังกล่าว ไม่ได้ทำให้การกระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราลดลงแต่อย่างใด ยังคงเป็นสถิติการกระทำความผิดในการจราจรทางบกในอันดับต้น ๆ จึงมีปัญหาคือความสอดคล้องกับหลักกฎหมายเรื่องเหตุการณ์ที่ทำให้รับโทษหนักขึ้น และการบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในการจราจรทางบกได้อย่างเป็นธรรม

ปัญหาประการที่สี่ การกำหนดอัตราโทษใหม่ในความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 160 ตรี วรรคสาม และฐานขับรถในขณะเมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามมาตรา 160 ตรี วรรคสี่ เนื่องด้วย การขับรถในขณะเมาสุรานี้หากก่อให้เกิดความเสียหายเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย ในขณะเดียวกันย่อมเป็นการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 และมาตรา 291 ตามลำดับ ซึ่งเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องถูกลงโทษฐานขับรถในขณะเมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี วรรคสาม หรือวรรคสี่ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด เมื่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 มีบทบัญญัติมาตรา 160 ทวิ/1 ให้ศาลเพิ่มโทษถึงหนึ่งแก่ผู้ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 หรือมาตรา 300 ในกรณีผู้อื่นไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอน

ใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ ทำให้จำเลยถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ให้จำคุกได้สูงสุดถึง 15 ปี และปรับสูงสุดได้ไม่เกิน 300,000 บาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 ให้จำคุกได้สูงสุดถึง 4 ปี 6 เดือน หรือปรับได้สูงสุดไม่เกิน 90,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากไม่มีเหตุเพิ่มโทษผู้ขับรถในขณะที่เมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายตามมาตรา 160 ตรี/2 วรรคสองแล้ว จะทำให้ผู้ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส โดยผู้ชนั้นไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ อาจถูกลงโทษหนักกว่าอัตราโทษของความผิดฐานขับรถในขณะที่เมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายตามมาตรา 160 ตรี วรรคสามและวรรคสี่ ทำให้เกิดความลักลั่นของอัตราโทษระหว่างการขับรถโดยประมาทและการขับรถในขณะที่เมาสุราที่เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น ซึ่งผู้ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส โดยผู้ชนั้นมีเหตุบกพร่องเกี่ยวกับใบอนุญาตขับขี่ อาจถูกลงโทษหนักกว่าผู้ขับรถในขณะที่เมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ทั้งที่สภาพความผิดและพฤติการณ์ของการขับรถในขณะที่เมาสุราร้ายแรงกว่าการขับรถโดยประมาท และจะไม่สอดคล้องกับแนวคำพิพากษาของศาลในการปรับบทลงโทษตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี วรรคสาม หรือวรรคสี่ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ทำการค้นคว้าอิสระเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับหลักกฎหมายและสภาพความผิด อีกทั้งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในการส่งเสริมความปลอดภัยในการจราจรทางบกและการป้องกันการกระทำความผิดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะดังนี้

ปัญหาประการแรก การเพิ่มโทษสำหรับความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัส ในกรณีขับรถโดยใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ทวิ/1 เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ทวิ/1 จากเดิมที่บัญญัติว่า

“ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 291 หรือมาตรา 300 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยเพิ่มข้อความว่าเป็นว่า

“ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา 291 หรือมาตรา 300 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

และผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถโดยใบอนุญาตขับขี่สิ้นอายุ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

ปัญหาประการที่สอง วันเริ่มนับระยะเวลาในการกระทำความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราต่อจาก การกระทำความผิดครั้งก่อนก่อนที่จะถึงการกระทำความผิดครั้งปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี/1 เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี/1 จากเดิมที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่ วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยใช้ข้อความว่าเป็นว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่ วันที่กระทำความผิดครั้งก่อน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

ปัญหาประการที่สาม การกำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษให้หนักขึ้นในความผิดฐานขับรถในขณะ เมาสุราตามมาตรา 160 ตรี/2 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เห็นควรให้มีการแก้ไข

จากเดิมมาตรา 160 ตรี/2 ที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดนั้นขับรถโดยไม่ได้รับ ใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสูงกว่าที่กฎหมาย กำหนดสำหรับความผิดนั้นอีกหนึ่งในสาม

หากกรณีการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ อันตราย สาหัส หรือถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 160 ตรี วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษ ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

ปรับปรุงแก้ไขโดยให้ยกเลิกมาตรา 160 ตรี/2 และ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี วรรคหนึ่ง จากเดิมที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่น- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือ เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยเปลี่ยนข้อความว่าเป็นว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (2) โดยมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดไม่เกิน 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมี ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึง

หนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

ปัญหาประการที่สี่ การกำหนดอัตราโทษใหม่ในความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสและถึงแก่ความตายตามมาตรา 160 ตรี วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี วรรคสาม จากเดิมที่บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสองปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยเปลี่ยนข้อความเป็นว่า

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงเก้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนแปดหมื่นบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสองปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี วรรคสี่ จากเดิมที่บัญญัติว่า

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยเปลี่ยนข้อความเป็นว่า

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ขับขี่รถ เรื่องการดื่มสุรา [Online]. Available URL: <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/951820191209014322.pdf>, 2568 (เมษายน, 29).

เกสสุดา มุสิกะปาน วัชสานนท์. ปัญหาการตีความเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดฐานขับรถขณะเมาสุราต้องระวางโทษสูงขึ้นตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160/ตรี 2 วรรคหนึ่ง [Online]. Available URL: https://library.coj.go.th/pdf-view.html?fid=51430&table=files_bidlio, 2568 (พฤษภาคม, 13).

จินตนา จจิตร์ตัน. “ความรับผิดชอบทางอาญากรณีเมาแล้วขับ.” การศึกษาค้นคว้าอิสระนิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2559.

วันชพร บดิการ. “การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานชกต่อย.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563.

หยุด แสงอุทัย. **กฎหมายอาญามาตรา 1**. พิมพ์ครั้งที่ 22. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2566.

อัจฉริยา ชูตินันท์. “การกำหนดเหตุฉกรรจ์เกี่ยวกับการกระทำที่ใช้วิธีการที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายกว่าการทำร้ายร่างกายผู้อื่นกรณีธรรมดาให้ต้องระวางโทษหนักขึ้น.” **วารสารสุทธิปริทัศน์** 35, 1 (มกราคม-มีนาคม 2564): 6-7.